

NOTAT

Dato 27. februar 2013
J. nr. 2013-699

Grund- og nærhedsnotat om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1192/69 om fælles regler for normaliseringen af jernbanevirksomhedernes regnskaber

Notatet er fremsendt parallelt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Transportudvalg.

KOM (2013)26

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 30. januar 2013 sine forslag i fjerde jernbanepakke, herunder forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1192/69 om fælles regler for normaliseringen af jernbanevirksomheders regnskaber.

Kommissionen foreslår at ophæve forordning nr. 1192/69/EØF, idet forordningen vurderes forældet og uforenelig med gældende EU-retsakter.

Forordningen tillader medlemsstaterne at kompensere 36 specificerede jernbanevirksomheder, herunder DSB, for betaling af forpligtelser, som virksomheder inden for andre transportformer ikke skal afholde, f.eks. særlige familieydelse og pension, uden at det er i strid med reglerne om statsstøtte.

Kommissionen vurderer, at forordningen er forældet og uforenelig med gældende EU-ret.

2. Baggrund

Som en del af 4. jernbanepakke har Kommissionen ved KOM-nr. (2013)26 af 30. januar 2013 fremsendt forslag om Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1192/69 om fælles regler for normaliseringen af jernbanevirksomheders regnskaber. Forslaget er oversendt til Rådet den 4. februar 2013 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF

artikel 91 og 109 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Side 2/4

Baggrunden for Kommissionens forslag om at ophæve forordningen er, at Kommissionen vurderer, at den er forældet og uforenelig med gældende EU-ret.

3. Formål og indhold

Formålet med Kommissionens forslag om at ophæve forordningen, er at fjerne uoverensstemmelser i EU's retsorden og bidrage til forenklingen ved at fjerne en retsakt, der er blevet forældet.

Forordningen, der foreslås ophævet, tillader medlemsstaterne at kompensere 36 specificerede jernbanevirksomheder, herunder DSB, for betaling af forpligtelser, som virksomheder inden for andre transportformer ikke skal afholde, f.eks. særlige familieydelse og pension.

Forordningen medfører, at når reglerne for normalisering anvendes korrekt, anses en sådan statsstøtte for at være forenelig med det indre marked, og medlemsstaterne er fritaget for pligten til at anmelde statsstøtte, selv om de har pligt til at offentliggøre deres afgørelser om kompensation. På nuværende tidspunkt benytter alene et fåtal af medlemsstaterne forordningen som grundlag for at betale kompensation.

Forordningen hænger ifølge Kommissionen ikke sammen med og er uforenelig med de gældende lovforanstaltninger af en række årsager.

Blandt andet skal jernbanevirksomheder drives efter de principper, som gælder for kommercielle virksomheder. Derfor kan ingen statslig kompensation for forsikringer, pensioner eller andre driftsudgifter tillades (undtagen som kompensation for varetægelse af offentlig tjeneste). Dette princip er ikke alene fastsat i henhold til traktatens statsstøtteregler, men er mere specifikt fastsat i retningslinjerne for statsstøtte til jernbaneselskaber (2008/C 184/07).

Hertil kommer, at listen over specificerede jernbanevirksomheder, som er berettigede til kompensation efter forordningen, og forordningens klassificering af kompensationsformer, der kan udbetales til jernbanevirksomheder, forudsætter, at infrastrukturforvaltningen er integreret i jernbanevirksomheders aktiviteter, hvilket er i strid med principperne om adskillelse af væsentlige funktioner og adskillelse af regnskaberne.

Endelig er kun 36 jernbanevirksomheder ifølge forordningen berettiget til kompensation. Forordningen kan have haft sin berettigelse, da etablerede jernbanevirksomheder udelukkende konkurrerede med andre transportformer og ikke med andre jernbanevirksomheder, men i det liberaliserede marked,

hvor jernbanevirksomheder konkurrerer direkte med de traditionelle monopoler, er det uhensigtsmæssigt at forskelsbehandle mellem forskellige virksomheder. Hvis de finansielle vilkår (som følge af forordningen) afviger mellem jernbaneselskaberne indbyrdes, sikres nytilkomne ikke ikke-diskriminerende adgangsbetainger. F.eks. kan nytilkomne virksomheder få vanskeligt ved at tiltrække personale fra etablerede jernbanevirksomheder, fordi sidstnævnte muligvis kan tilbyde mere favorable pensionsvilkår ved hjælp af subsidier, der er modtaget i medfør af forordningen.

Betaling af kompensation i henhold til forordningens kategori IV (udgifter til anlæg, hvor bane krydser vej) er udgifter i relation til en infrastrukturforvalters funktioner, som i henhold til artikel 8 i direktiv 2012/34/EU kan opnå statslig finansiering. Forordningens kategori IV er dermed overflødig, idet kompensation af udgifter efter forordningens kategori IV er forenelig med den eksisterende lovgivning.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentets holdning foreligger ikke endnu.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da der er tale om ophævelse af en forordning.

6. Gældende dansk ret

Forordningen gælder direkte, men anvendes ikke p.t. i Danmark.

7. Konsekvenser

En ophævelse af forordningen vurderes ikke at få konsekvenser, idet Danmark ikke anvender forordningen længere.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring hos EU-specialudvalget for transport samt andre relevante høringsparter med høringsfrist d. 6. marts 2013. Der vil blive fremsendt supplerende grund- og nærhedsnotat, såfremt høringen giver anledning hertil.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

DSB har af historiske årsager en betydelig andel tjenestemandsansatte medarbejdere, hvis pensionsvilkår er økonomisk byrdefulde for virksomheden. Regeringen vil undersøge nærmere, om en ophævelse af forordningen vil gøre det vanskeligere at håndtere denne konkurrencemæssige ulempe.

Side 4/4

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens forslag til ophævelse af forordning nr. 1192/69 er ikke tidligere forelagt for Folketingets Europaudvalg. 4. jernbanepakke har tidligere været nævnt til orientering den 1. marts. 2013 i forbindelse med rådsmøde (TTE) den 11. marts 2013. Notat blev fremsendt 14. februar 2013.